

IV. CENY

A. Spotřebitelské ceny

Míra inflace vyjádřená přírůstkem průměrného indexu spotřebitelských cen za posledních 12 měsíců proti průměru předchozích 12ti měsíců činila v březnu 2,2 %, což představuje zpomalení růstu inflace v průběhu 1. čtvrtletí 2007 (ve srovnání s prosincem 2006) o 0,3 procentního bodu.

Vývoj cen v 1. čtvrtletí ovlivnilo zejména **meziměsíční** zvýšení cen elektřiny o 7,9 %, čistého nájemného o 4,5 %, vodného o 6,6 %, stočného o 5,5 % a naopak snížení cen zemního plynu o 4,2 % v lednu. V důsledku zpožděného vlivu zvýšení spotřební daně od dubna 2006 rostly ve všech třech měsících 1. čtvrtletí 2007 ceny tabákových výrobků (průměrné meziměsíční tempo růstu 3,0 %). V oddíle rekreace a kultura se zvýšil televizní koncesionářský poplatek o 20,0 %. V důsledku změny zákona o poskytování sociálních služeb se zvýšily ceny sociální péče o 2,8 % v lednu a o 12,0 % v únoru.

V 1. čtvrtletí 2007 proti 1. čtvrtletí 2006 vzrostly spotřebitelské ceny o 1,5 %, tj. stejně jako ve 4. čtvrtletí 2006. Regulované ceny vzrostly o 4,9 % a tržní ceny o 1,1 %. Vývoj spotřebitelských cen v 1. čtvrtletí 2007 byl podobně jako v minulých letech charakteristický výrazným meziměsíčním růstem cen v lednu, který však byl letos nižší než loni a na rozdíl od minulého roku (kdy došlo v únoru a březnu ke zklidnění cenové hladiny) docházelo letos k dalšímu zvyšování cen. Rozdílně rozložený meziměsíční vývoj spotřebitelských cen v 1. čtvrtletí 2006 a v 1. čtvrtletí 2007 se projevil výrazným poklesem meziročního růstu spotřebitelských cen v lednu 2007 a jeho dalším zrychlováním v únoru a březnu.

Vývoj indexů spotřebitelských cen

v %

Oddíl	Stálé váhy 2005 v %	2006			2007	
		2.čtvrtletí	3.čtvrtletí	4.čtvrtletí	1. čtvrtletí	Míra inflace v březnu1)
		stejně období předchozího roku = 100				
Ú H R N	100,00	102,9	102,9	101,5	101,5	102,2
Potraviny a nealkoholické nápoje	16,26	100,1	102,5	101,4	103,0	101,8
Alkoholické nápoje, tabák	8,17	101,2	101,4	101,3	103,5	101,8
Odivání a obuv	5,24	93,7	93,6	94,7	97,3	94,8
Bydlení, voda, energie, paliva	24,83	107,4	107,0	103,9	102,2	105,1
Bytové vybavení, zařízení domácnosti, opravy	5,81	98,6	98,8	99,1	99,4	99,0
Zdraví	1,79	104,0	105,0	105,7	104,4	104,8
Doprava	11,41	103,5	101,0	97,8	98,8	100,2
Pošty a telekomunikace	3,87	109,4	102,3	102,9	103,2	104,4
Rekreace a kultura	9,86	101,9	101,8	100,2	100,7	101,2
Vzdělávání	0,62	103,8	103,6	102,5	102,6	103,1
Stravování a ubytování	5,84	102,6	103,0	102,4	102,3	102,6
Ostatní zboží a služby	6,30	101,8	102,2	102,1	102,2	102,1

1) Podíl průměru bazických indexů (prosinec 2005 =100) za posledních 12 měsíců a předchozích 12 měsíců

Přes shodný meziroční růst cenové hladiny v 1. čtvrtletí 2007 a ve 4. čtvrtletí 2006 byla cenová úroveň v některých oddílech spotřebního koše odlišná. Zrychlení meziročního růstu zaznamenaly především ceny v oddílech alkoholické nápoje, tabák a potraviny a nealkoholické nápoje. Naopak zpomalení nastalo hlavně v oddílech bydlení a zdraví.

V oddíle **alkoholické nápoje a tabák** se postupně ve všech měsících 1. čtvrtletí projevilo zvýšení spotřebních daní u tabákových výrobků, což vedlo ke zvýšení jejich cen o 6,2 %. Z **potravin a nealkoholických nápojů** zrychlil meziroční růst cen zejména u pekárenských výrobků a obilovin na 11,5 % (ze 10,6 % ve 4. čtvrtletí 2006). Ceny nealkoholických nápojů z poklesu o 2,2 % ve 4. čtvrtletí přešly v růst o 0,4 %. Podobný vývoj měly i ceny ve skupině mléko, sýry, vejce. Ceny brambor vzrostly o 96,9 %. Nižší než loni byly ceny masa, olejů a tuků, ovoce, avšak jejich pokles se zmínil.

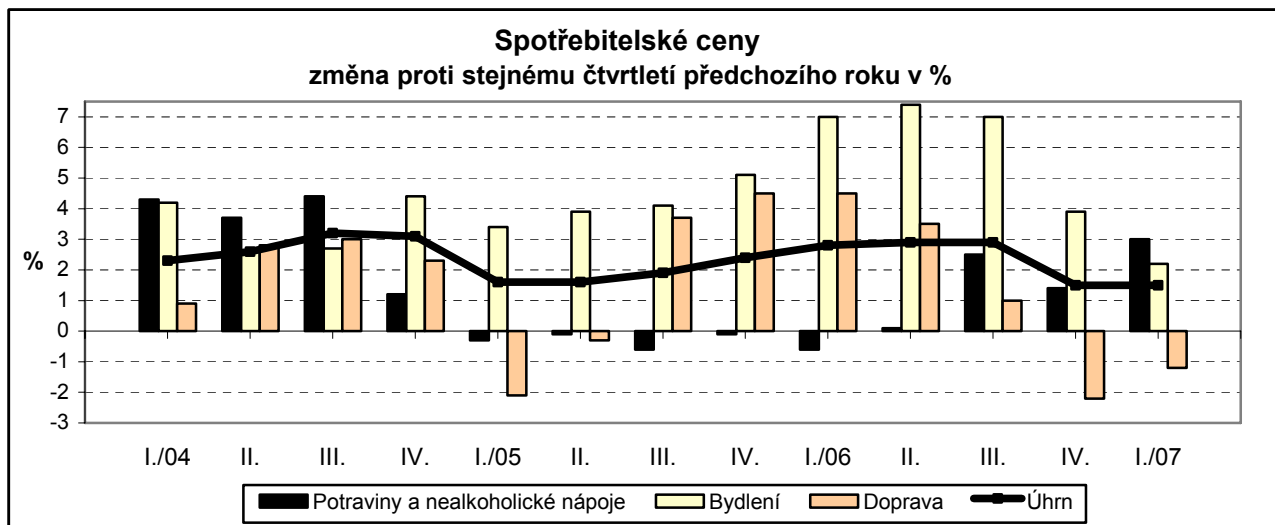
V oddíle **rekreace a kultura** ovlivnilo růst cen zejména zvýšení televizních koncesionářských poplatků o 20,0 %. Pokračoval pokles cen audiovizuálních a fotografických zařízení a cen osobních počítačů.

V oddíle **bydlení, voda, energie, paliva** výrazně zpomalil cenový růst zejména vlivem poklesu cen zemního plynu o 8,2 %. Ceny elektřiny byly vyšší o 7,9 % a tuhých paliv o 16,0 %. Čisté nájemné vzrostlo o 4,6 %, vodné o 6,4 % a stočné o 6,0 %. Ceny bydlení přestaly být jedním z nejrychleji rostoucích oddílů spotřebního koše a zaznamenaly nejnižší meziroční cenový růst od 4. čtvrtletí 2003. Přesto měl oddíl bydlení vzhledem ke své váze ve spotřebním koši i nadále největší podíl na meziročním přírůstku spotřebitelských cen (0,6 procentního bodu).

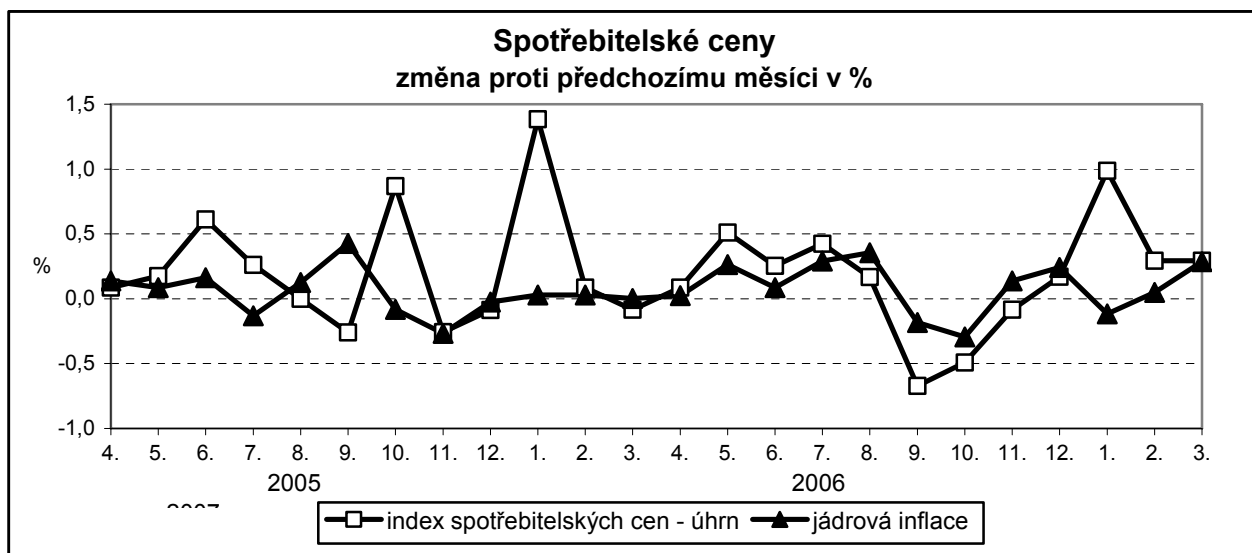
Vývoj cen **dopravy** ovlivňovaly ceny pohonných hmot, které po meziměsíčním poklesu v lednu a únoru vzrostly v březnu o 3,3 %. To se projevilo zmírněním jejich meziročního poklesu na 4,4 % (ze 7,7 % ve 4. čtvrtletí). Nižší byly

i ceny automobilů, motocyklů a jízdních kol. Dopravní služby vzrostly o 2,4 %. V oddíle **ostatní zboží a služby** se zvýšily ceny sociální péče o 12,7 %. Nižší než v loňském 1. čtvrtletí byly ceny v oddílech **odívání a obuv, bytové vybavení a zařízení a provoz domácnosti**, avšak jejich pokles se v 1. čtvrtletí zmírnil.

Růst cen **zboží úhrnem** zpomalil na 0,5 % (ze 0,6 % ve 4. čtvrtletí 2006), růst cen **služeb** zrychlil na 3,2 % (ze 3,0 % ve 4. čtvrtletí 2006).

Vývoj spotřebitelských cen v 1. čtvrtletí 2007 proti stejnému období roku 2006 se projevilo zvýšením hladiny spotřebitelských cen (životních nákladů) u domácností **zaměstnanců** o 1,6 % a u domácností **důchodců** o 2,5 %. Rychlejší cenový růst nastal u domácností důchodců především v oddílech zdraví, pošty a telekomunikace, rekreace a kultura, ostatní zboží a služby. V oddíle zdraví rostly u důchodců více ceny a doplatky léčiv. Rychlejší cenový růst v oddíle rekreace a kultura se u domácností důchodců byl důsledkem vyššího dopadu zvýšení televizních koncesionářských poplatků a naopak vlivem nižší váhy se méně projevil pokles cen elektronických zařízení pro příjem, záznam, reprodukci obrazu a zvuku. V oddíle ostatní zboží a služby se u důchodců více promítlo zejména zvýšení poplatků v domovech důchodců. V dopravě se vlivem nízké váhy u domácností důchodců méně projevil pokles cen pohonných hmot a osobních dopravních prostředků.

B. Ceny výrobců a služeb

V 1. čtvrtletí 2007 se proti stejnému období roku 2006 nejvíce zvýšily ceny v lesnictví (o 19,8 %), následované cenami zemědělských výrobců (o 13,3 %), stavebních prací (o 3,8 %) a průmyslových výrobců (o 3,2 %). Nejmírnější cenový růst zaznamenaly tržní služby (o 1,8 %).

Vybrané indexy cen výrobců

	2. čtvrtletí 2006	3. čtvrtletí 2006	4. čtvrtletí 2006	1. čtvrtletí 2007	Klouzavý průměr ¹⁾
	stejně období předchozího roku = 100				
Ceny zemědělských výrobců	100,8	102,9	106,1	113,3	105,7
Lesnictví	105,2	107,3	107,8	119,8	110,1
Ceny průmyslových výrobců	101,3	102,5	102,2	103,2	102,3
Ceny stavebních prací	102,8	103,2	103,2	103,8	103,2
Ceny tržních služeb	103,8	103,6	102,9	101,8	103,0

¹⁾ podíl průměrů bazických indexů (prosinec 2005 = 100 u průmyslových výrobců, průměr roku 2005 = 100 pro zbylé indexy) za posledních 12 měsíců a předchozích 12 měsíců, u lesnictví za poslední 4 čtvrtletí a předchozí 4 čtvrtletí

Ceny zemědělských výrobců se v 1. čtvrtletí roku 2007 zvýšily o 13,3 % (v 1. čtvrtletí 2006 pokles o 4,5 %). Zesílil růst cen rostlinných výrobků, o 33,6 %, neboť výrazně zdražily brambory (o 141,1 %), obiloviny (o 34,7 %), olejniny (o 17,4 %), mírněji zelenina (o 9,9 %) a ovoce (o 2,4 %). Naopak nadále trval, již od 3. čtvrtletí roku 2005, pokles cen živočišných výrobků, o 4,0 %, v důsledku poklesu cen prasat (o 8,8 %), mléka (o 3,8 %), drůbeže (o 1,9 %), jalovic jatečných (o 1,5 %), býků jatečných (o 1,1 %), zatímco růst cen vykazala vejce (o 4,1 %) a krávy jatečné (o 1,7 %).

Index cen lesnictví se v 1. čtvrtletí roku 2007 zvýšil o 19,8 % (v 1. čtvrtletí roku 2006 o 3,3 %), neboť vzrostly ceny listnatého surového dříví o 17,4 %, ceny jehličnatého o 20,1 %.

Ceny průmyslových výrobců se v 1. čtvrtletí roku 2007 zvýšily o 3,2 % (v 1. čtvrtletí 2006 pouze o 0,3 %). Největší vliv na růst cen měla odvětví základních kovů, hutních a kovodělných výrobků, odvětví elektřiny, plynu a vody a potravinářské odvětví. Naopak růst cenového indexu snižovaly ceny v odvětví koksu, rafinérských ropných výrobků a v odvětví dopravních prostředků.

Ceny v odvětví **základních kovů, hutních a kovodělných výrobků** vzrostly o 7,8 %. Stouply především ceny neželezných kovů včetně hutních výrobků (o 23,1 %, vliv cen na světových trzích), ceny trub a trubek litinových a ocelových (o 16,7 %) a železa, oceli a ferositin (o 10,0 %).

V odvětví **elektřiny, plynu a vody** zvýšení cen činilo 7,5 % (v 1. čtvrtletí roku 2006 ceny vzrostly o 7,6 %). Nejvýznamnější byl růst cen elektřiny včetně rozvodu (o 9,3 %).

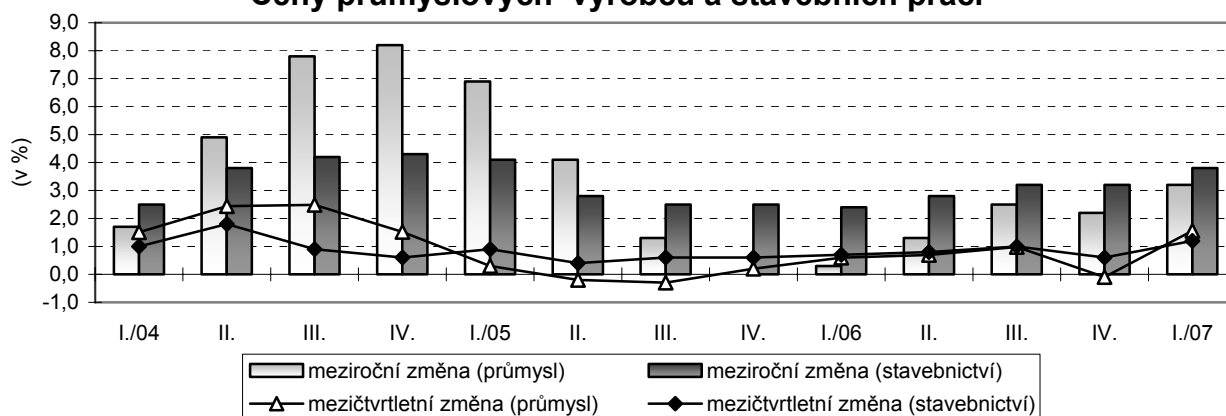
Ceny v odvětví **potravinářských výrobků a nápojů, tabákových výrobků** vzrostly o 1,6 % a významně se podílely na celkové cenové hladině. Jestliže v 1. čtvrtletí roku 2006 byly nižší hlavně ceny mlýnských a škrobářských výrobků a průmyslových krmiv, tak v tomto čtvrtletí je tomu právě naopak. Vzrostly zejména ceny mlýnských a škrobářských výrobků (o 12,2 %), pekářských a cukrářských výrobků (o 11,4 %) a průmyslových krmiv (o 5,7 %). Důvodem byl růst cen rostlinných výrobků, především brambor, obilovin a olejin.

Zcela opačnou tendenci mají v porovnání s 1. čtvrtletím 2006 ceny **koksu, rafinérských ropných výrobků**. V 1. čtvrtletí 2007 se ceny snížily o 5,8 %, naopak v 1. čtvrtletí 2006 výrazně vzrostly (o 15,4 %).

Ceny v odvětví **dopravních prostředků** klesly o 0,8 %. Ceny v tomto odvětví klesají meziročně od srpna 2004. Největší vliv na pokles cen v 1. čtvrtletí 2007 měly ceny dílů motorových vozidel (pokles o 1,9 %).

Ceny stavebních prací se v 1. čtvrtletí roku 2007, v porovnání se stejným obdobím minulého roku, zvýšily o 3,8 %, přičemž nejvýrazněji vzrostly ceny klempířských prací (o 10,8 %), elektroinstalačních prací (o 6,6 %) a izolačních prací proti vodě (o 6,3 %). Ceny materiálových vstupů stavební výstavby se zvýšily, o 5,2 %, podobný růst byl charakteristický i pro náklady stavební výstavby, jež vzrostly o 5,1 %.

Ceny průmyslových výrobců a stavebních prací

Celkový **index cen tržních služeb** v podnikatelské sféře v 1. čtvrtletí roku 2007 meziročně vzrostl o 1,8 %. Zvýšily se ceny podnikatelských služeb a služeb v oblasti nemovitostí a pronájmu (o 2,7 %), především v důsledku růstu cen za architektonické a inženýrské poradenství (o 4,8 %), reklamní služby (o 3,4 %), a ceny nákladní dopravy a skladování (o 2,1 %), neboť výrazně zdražila vnitrostátní silniční nákladní doprava (o 8,7 %). Mírný nárůst cen zaznamenaly služby pošt a telekomunikací společně s peněžnictvím (shodně o 0,1 %), zatímco ceny v pojišťovnictví se snížily (o 1,7 %).

C. Ceny vývozu a dovozu zboží

V průměru za 1. čtvrtletí 2007 se **meziročně dovozní** ceny snížily o 1,7 % (ve 4. čtvrtletí roku 2006 o 1,4 %), zatímco **vývozní** ceny se zvýšily o 1,9 % (ve 4. čtvrtletí roku 2006 se v průměru nezměnily). Tento vývoj byl významně ovlivněn jednak posilováním koruny (i když různou měrou u cen dovozu a u cen vývozu) a dále pak poklesem cen ropy na zahraničních trzích. V **dovoze** v 1. čtvrtletí 2007 nejvíce klesly ceny nerostných paliv o 9,4 %. Ceny strojů a dopravních prostředků se snížily o 4,0 %. Naopak rostly především ceny polotovarů o 5,2 %. Ve **vývoze** nejvýrazněji rostly ceny ostatních surovin o 19,7 %. Dále se zvýšily i ceny potravin o 7,6 % a polotovarů o 4,6 %. Z významnějších skupin se snížily pouze ceny hotových výrobků o 0,6 %. Ceny strojů a dopravních prostředků se v průměru nezměnily.

Poměr vývozních a dovozních cen se ve čtvrtletních průměrech zvyšoval již od 2. čtvrtletí 2006, ve 4. čtvrtletí 2006 **směnné relace** dosáhly v průměru, poprvé od 1. čtvrtletí 2005, pozitivní hodnoty 101,4 % a v 1. čtvrtletí 2007 již 103,7 %. Hodnotu směnných relací také zvyšoval vývoj kurzu koruny k zahraničním měnám. Pozitivní hodnota směnných relací byla především ve skupinách ostatní suroviny (116,4 %) a nerostná paliva (113,0 %). Ve skupině stroje a dopravní prostředky činila hodnota směnných relací 104,2 %. Negativní hodnota směnných relací byla z významnějších sledovaných skupin pouze u polotovarů (99,4 %).

Meziměsíčně se dovozní ceny v průměru za 1. čtvrtletí 2007 zvýšily o 0,2 %, vývozní ceny pak o 0,7 %.

Světové ceny průmyslových surovin a potravin, měřené indexem ČSÚ, byly v průměru za 1. čtvrtletí 2007 meziročně vyšší již jen o 2,8 % a dále tak výrazně zpomalily svůj růst. Hlavním důvodem byl především pokles cen ropy na světových trzích (ceny ropy Brent se v 1. čtvrtletí roku 2007 snížily v průměru o 6,7 %) a postupné snižování růstu cen kovů – v 1. čtvrtletí 2007 již jen o 39,0 % (ve 4. čtvrtletí 2006 o 61,2 %). Vedle cen ropy se ze sledovaných agregací komodit snížily také ceny dřeva.

Vývoj cen v zahraničním obchodě

Stejně období předchozího roku = 100

	2. čtvrtletí 2006	3. čtvrtletí 2006	4. čtvrtletí 2006	1. čtvrtletí 2007	Klouzavý průměr v březnu ¹⁾
Ceny dovozu	100,6	100,2	98,6	98,3	99,4
Ceny vývozu	97,7	99,5	100,0	101,9	99,8
Směnné relace	97,1	99,3	101,4	103,7	100,4
Světové ceny (index ČSÚ)	134,3	123,3	114,6	102,8	117,9

¹⁾ Podíl průměrů bazických indexů (průměr roku 2005=100) za posledních 12 měsíců a předchozích 12 měsíců